

Dôvodová správa ku návrhu VZN o poplatkoch za komunálne odpady

Predložený návrh všeobecne záväzného nariadenia (VZN) obce Marianka o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady by mal nahradiť existujúce VZN č. 6/2019. Zmeny, ktoré sú v návrhu zapracované, sú takého charakteru, že je vhodnejšie prijať nové VZN, ako dodatok k existujúcemu VZN, ktorý by sa dodatkováním stal ťažko čitateľný. Nové VZN bolo spracované z viacerých dôvodov.

Toto navrhované VZN:

- Pokračuje v naplánovanom zlepšovaní hospodárenia s odpadmi
- Rieši prokurátorove námietky
- Reaguje na zvyšovanie nákladov aj na znižovanie množstva
- Znižuje náklady a administratívu úradu

Navrhuje sa účinnosť tohto VZN od 1.1.2021.

VZN pokračuje v naplánovanom zlepšovaní hospodárenia s odpadmi

Zlepšuje zavedený moderný „množstvový zber“ motivujúci k zníženiu množstva odpadov.

Obci sa potvrdilo opodstatnenie zavedenej obecnej evidencie (inventúra vyriešila neprihlásených a neplatiacich občanov).

Vďaka evidencii vieme (dobrá správa)

Vytvorili a využili sme možnosť zníženia zmesového komunálneho odpadu (ZKO) ukladaného na skládku odpadov. Každoročný pokles množstva vzniknutého ZKO (o 2x10%) a nárast množstva vytriedených zložiek odpadov je slušný výsledok.

Výrazne sa zlepšilo triedenie odpadu. Aj ďalšie zlepšovanie bude cielené v zmysle navrhovaných ekonomických motivačných opatrení.

Hmotnosť zväznaného odpadu	2018	2019	2020 (predp.)
Zmesový (ZKO)	660 ton	605 ton	550 ton
Triedený (PAP, PLASTY, SKLO)	82 ton	95 ton	128 ton

Prechod na 14 dňový zvoz odpadov z obce

Zmena VZN a súvisiaceho systému dáva pre obec nástroj na zlepšenie a reálne klesá množstvo ZKO. Tento zvoz ZKO platia občania cez obec. (Pozn.: triedený odpad je financovaný mimo obce, prostredníctvom zmluvnej OZV.)

Vďaka dátam, ktoré obec získava, sú rokovania a výber dodávateľa zvozu podmienené prehľadným účtovaním. Zmluvní partneri zabezpečujúci odvoz odpadov zatiaľ nemajú zavedené váženie/meranie, ale naša obec už má. Preto nechceme od dodávateľov fixné ceny na počty. Obec žiada efektívnu cenu za minimálny počet maximálne naplnených vývozov, a teda náklady obce nestúpnu pri rovnakom množstve odpadu.

Až v tomto prípade a súčasne **pri prechode na 14 dňový zvoz ZKO vzniká možnosť aby klesali aj náklady za odvoz a dopravu. A následne na zastavenie rastu poplatkov občanom.**

Zároveň vidíme, že celkový objem (súčet zmesového a triedeného komunálneho odpadu predstavujúci cca 700 ton) **klesol veľmi málo, čomu význame prispela situácia izolácie v domácnosti v roku 2020**. Evidencia s 1. VZN o poplatkoch spolu s 2. VZN o nakladaní s odpadmi dáva obci informáciu aj možnosť robiť opatrenia ako: predchádzať vzniku odpadu, lepšie recyklovať, opätovne používať a dávať zhodnocovať.

VZN rieši prokurátorove námietky

Opravuje formálne nedostatky (typografická chyba, FO/PO), dôvodné aj nedôvodné (obec predchádza sporu a nákladom). Zákonné pravidlá sa menili v priebehu platnosti VZN (bolo to potrebné a očakávané), a preto niektoré námietky vznikli, iné zanikli. Obec zachová zníženie poplatku na úrovni 60% pre občanov starších, v núdzi, ZŤP aj po námietke. Pozitívne je, že môžeme zachovať inovácie (aj tie, ktoré predbiehali dobu).

VZN reaguje na zvyšovanie nákladov aj na znižovanie množstva

Dodávatelia sú **komerčné firmy a dvíhajú ceny, stúpa výška štátneho poplatku** za uloženie odpadov na skládku odpadov, **obci pribúdajú zákonné povinnosti**, klesá príjem z podielovej dane. Pretrváva legislatíva, ktorá obmedzuje financovanie prevádzky aj rozvoja. Naše **úspešné zníženie množstva zmesového odpadu bolo „zngované“ rastom cien služieb** v priebehu rokov 2019 a 2020.

Pri pokuse o vyrovnaný rozpočet a zahrnutí rastúcich nákladov do poplatku, obec naráža na ekonomické možnosti občanov a súčasne na poplatkový strop zákona.

.

Ako obec musíme zaradiť do rozpočtu zákonnú povinnosť – **zavedenie a prevádzkovanie triedeného zberu a zhodnotenia kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu** a toto preukázateľne riešiť (hrozba sankčných nákladov), pričom odhad potrebných nákladov v minimálnom variante je cca 10 tis. € (reálne viac ako 20 tis).

Preto je potrebné upraviť aj sadzby poplatkov za odpady, hoci ani toto neumožní vyrovnané hospodárenie na úrovni zhruba 150 tis Eur ročne. T. j. rozpočet odpadov bude deficitný (a dotovaný z iných zdrojov obce).

.

VZN optimalizuje administratívu úradu

VZN vytvára podmienky na redukciiu administratívy a vysokých nákladov spojených s doručovaním rozhodnutí o vyrubení poplatku. VZN predpokladá, že bude adresovaná výzva na zaplatenie poplatku, efektívnejšie a podľa potreby.

Doterajšie delenie na splátky spôsobuje náklady, ktoré sa aj tak prenášajú na občanov. Zaplatenie bude jednorazové, VZN neumožní rozloženie poplatku na splátky. Ak by niektorý občan v hmotnej núdzi požiadal obec o rozloženie poplatku na splátky, bude sa to riešiť v individuálnom konaní.

Zodpovednosť za zníženie výsledného určenia poplatku zákon ukladá občanovi. VZN obce to umožňuje a ponecháva občanovi možnosť požiadať do 31.1. daného roka o zníženie alebo odpustenie poplatku.

VZN pôsobí na zlepšenie individuálneho hospodárenia, lepšiu platobnú disciplínu občanov. Možnosť je pre občanov ktorí prídu zaplatiť. Cieľom je efektívne využiť čas a peniaze na rozšírenie služby obce.

VZN robí predpoklady (v rámci možnosti štátu, dodávateľov aj obce) na zlepšenie elektronickej komunikácie s občanmi.

VZN redukuje a koriguje prípadné obchádzanie a nesprávny prístup občanov k riešeniu odpadom.

Ponecháva, stabilizuje a zlepšuje podmienky pre znižovanie poplatkov za rok 2020 za kompostovanie, triedenie a predchádzanie vzniku (nevykladanie), ktoré bude znižované doodpisovaním v novom v určení poplatku pre rok r. 2021. Peniaze na toto v rozpočte vznikli výberom (v určení poplatku roka 2020) a zodpovedným správaním ich občania ušetrili

Ekonomické dopady

Prevádzkový rozpočet obce

- Plánovaný výber poplatkov podľa nových sadieb nepokryje plánové čerpanie ani v minimálnom variante pre bežnú prevádzku.
- Predpokladá sa **presun mzdových nákladov vo výške 19 000 EUR** a nedá sa vylúčiť ich rast.
- Aj takto navrhovaný rozpočet na odpadové hospodárenie obce nie je vyrovnaný, preto **vyžaduje krytie deficitu vo výške cca 10 000 EUR** zo strany obce (vyplýva to z nových povinností určených zákonom o odpadoch s účinnosťou od 1.1.2021).

Investičný rozpočet obce

- V priebehu nasledujúceho roka sa je žiadúca potreba investície do riadneho riešenia **kompostárne bioodpadu** (kúpa/prenájom pozemku a technického vybavenia)
- Veľmi pravdepodobná je potreba investovania do zberného dvora a/alebo vybudovania ďalších **zberných miest** rozmiestnených v území obce.
- Nedá sa vylúčiť ani predpoklad uloženia **ďalších povinností** obciam zo strany štátu.
- Odporúča sa začať rokovanie s okolitými obcami s cieľom zdieľania investícií a nákladov.

Prílohy:

- Návrh VZN o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- Príloha č.1 - Prihláška pôvodcu odpadu k vývozu komunálneho odpadu (ohlasovacia povinnosť)
- Príloha č.2 - Sadzba poplatku za komunálne odpady
- Príloha č.3 - Dohoda o kompostovaní

Počet strán: 11 (6,1,3,1)

Spracovali: Eugen Jeckel, Elena Bodíková, Ondrej Beracka

Predkladá: Eugen Jeckel

V Marianke: 24.11.2020